

Sektor informatyczny w Polsce

**Opracowane przez
Mikołaja Rogińskiego**

**Departament Informacji Gospodarczej
Polska Agencja Informacji
i Inwestycji Zagranicznych S.A.**

Warszawa, październik 2010

S P I S T R E Ś C I

Wstęp	1
Charakterystyka rynku IT w Polsce	2
2.1. Koniunktura w IT	3
2.2. Struktura rynku IT w Polsce	3
2.3. Potencjał rynku pracy	4
2.3.1. Studenci i absolwenci	4
2.3.2. Płace w sektorze maszynowym	4
2.4. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w IT w Polsce	5
Wsparcie	6
3.1. Pomoc rządowa	6
3.2. Fundusze z Unii Europejskiej	6
3.3. Zwolnienia z podatku od osób prawnych CIT (stopa 19%)	6
3.4. Zwolnienia z podatku od nieruchomości	6

Wstęp

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie sytuacji bieżącej oraz prognoz dotyczących sektora informatycznego w Polsce.

W roku 2009 wartość sektora informatycznego w Polsce po raz pierwszy uległa zmniejszeniu. Zgodnie z prognozami, w 2010 r. ma nastąpić ożywienie – planowany jest wzrost wartości o 2,9% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2010 r. koniunktura w sektorze oceniona została znacznie lepiej niż w roku poprzednim. Ok. 75% badanych podmiotów oceniło sytuację na rynku pozytywnie.

W 2008 r. napływ bezpośrednich inwestycji do sektora informatycznego wyniósł 115 mln EUR a ich wartość skumulowana osiągnęła 500 mln EUR.

Charakterystyka rynku IT w Polsce

W 2009 roku, według szacunków, wartość rynku IT w Polsce wyniosła 10,3 mld USD. Oznacza to jego zmniejszenie się o 9,7% w stosunku do roku ubiegłego i pierwszy spadek od 20 lat.¹

Jednym z głównych powodów takiego stanu było zmniejszenie przez firmy zakupów sprzętu komputerowego. Z jednej strony spowodowane kryzysem – 50% wydatków na IT stanowią nakłady firm działających w bankowości i telekomunikacji oraz instytucji rządowych, a one przede wszystkim wstrzymały inwestycje. Z drugiej strony osłabienie się złotego w 2009 spowodowało, że w firmach należało zmieniać budżety uzależnione od kursu walut.²

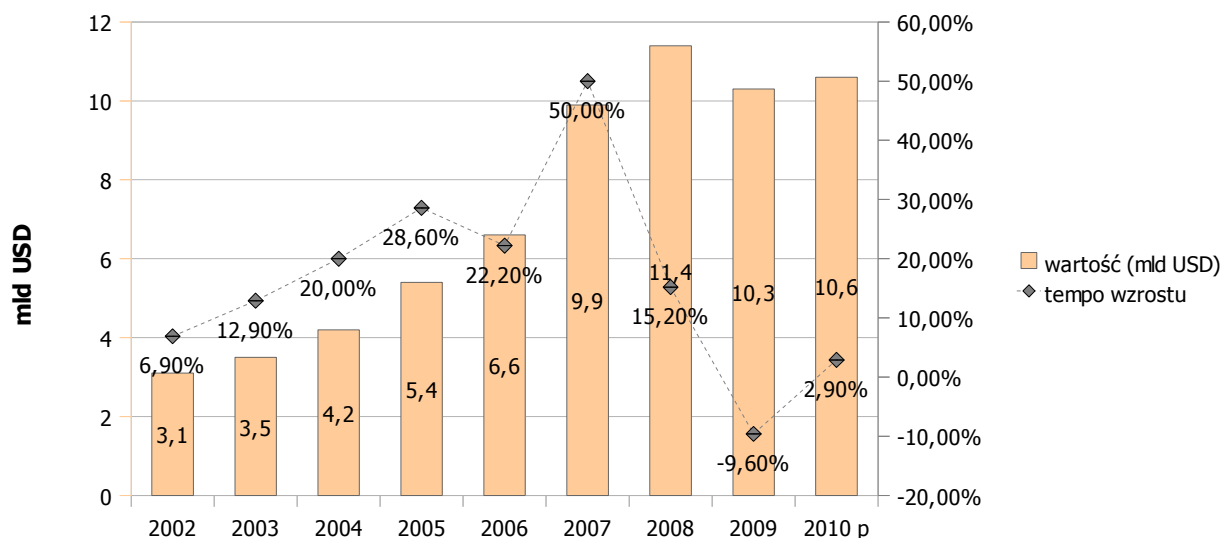
Spośród dziesięciu największych przedsiębiorstw informatycznych w Polsce tylko dwa zanotowały w 2009 wzrost przychodów

w porównaniu do 2008 roku. W przypadku Asseco Poland SA wyniósł on 16% a w przypadku Komputronik SA 14%.³

Prognozy na rok 2010 mówią jednak o ok. 3% wzroście r/r. Złożyć się na niego ma wzrost wartości wszystkich segmentów – osprzętu o 3%, oprogramowania o 5% i usług o ok. 2%. Wydatki przedsiębiorstw na IT w latach 2008-2012 powinny rosnać przeciętnie o 12,8% r/r.⁴

Pozytywnie na temat rozwoju rynku IT wypowiadają się także analitycy KBC Securities. Według ich raportu polskie przedsiębiorstwa informatyczne notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie powinny wykazać w 2010 lepsze wyniki niż w roku poprzednim z uwagi na podjęte w 2009 działania mające na celu redukcję kosztów. Prognoza przychodów spółek IT mówi o ich wzroście średnio o 6,5%-10,6% w latach 2010-2011.⁵

:: Rysunek 1. Wartość rynku IT w Polsce w latach 2002-2010

p - prognoza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie IDC 2010.

1. A. Jadczyk, A. Maciejewski, *Computerworld Top 200*, 2010.
2. Ibidem.
3. P. Kusiciel, *Polski rynek IT: wzrosły przychody połowy firm*, Dziennik Internautów [dostęp 13.08.2010].
4. *Polish IT Sector Report*, Internet Securities, April 2010.
5. *Polish IT Sector*, KBC Securities, 6 January 2010.

Koniunktura w IT

Koniunktura na rynku IT w 2010 oceniana jest znacznie lepiej niż w roku poprzednim. W 2009 r. 75% badanych oceniało sytuację na rynku jako przeciętną lub złą. Z kolei w 2010 blisko 75% przedsiębiorców oceniało sytuację pozytywnie. Ok. 15% stwierdziło, że nic się nie zmieniło a ok. 10% uznało, że jest gorzej. Dla porównania, w roku 2009 rynek był pozytywnie oceniany przez ok. 24% badanych a negatywnie przez 30%.⁶

Struktura rynku IT w Polsce

Sektor informatyczny podzielić można na trzy podstawowe segmenty, którymi są sprzęt, oprogramowanie i usługi. W 2009 ich udziały w rynku wyniosły odpowiednio 54%, 31% i 15%. Na spadku wartości rynku najbardziej ucierpiała sprzedaż sprzętu, która w 2009 r. była o 19% niższa niż w roku poprzednim.⁷

Zgodnie z prognozami, w 2010 r. proporcje udziału w rynku nie ulegną zmianie. Najważniejszy będzie sprzęt, odpowiadający za ok. 54% jego

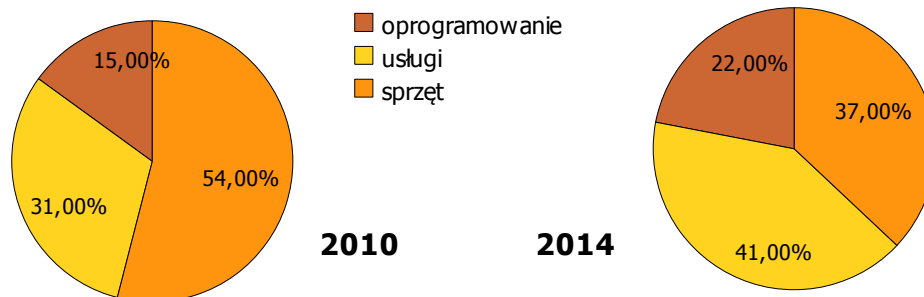
wartości. Usługi stanowiąc będą 31% a oprogramowanie 15%.⁸

W porównaniu do struktury z lat poprzednich można zauważyć trend przejawiający się zmniejszaniem znaczenia segmentu sprzętu (59% w roku 2008, 63% w 2007) oraz wzrostem istotności usług (28% w roku 2008, 24% w 2007) i oprogramowania (13% w roku 2008 i w 2007).⁹

Kierunek tych zmian jest przejawem unowocześniania się sektora i upodobniania się Polski do rynków rozwiniętych krajów europejskich.¹⁰ Zgodnie z prognozą do 2014 r. przewidywane jest dalszy spadek udziału sprzętu na rzecz dwóch pozostałych segmentów.¹¹

W segmentach usług i oprogramowania najważniejszą działalnością (pod względem przychodów firm) w pierwszych trzech kwartałach 2009 było doradztwo w zakresie oprogramowania, które odpowiadało za ponad 45% przychodów. Duże znaczenie miały też usługi związane z przetwarzaniem danych i doradztwo sprzętowe. W sumie łączny udział tych trzech grup wyniósł 73,7%, czyli nieco mniej niż w samym pierwszym kwartale (75,0%).

:: Rysunek 2. Struktura rynku IT w Polsce w latach 2010 i 2014 r.

Udziały prognozowane

Źródło: IDC, 2010; *Poland Information Technology Report*, Business Monitor International, 2010.

6. IDC, 2010.

7. Ibidem.

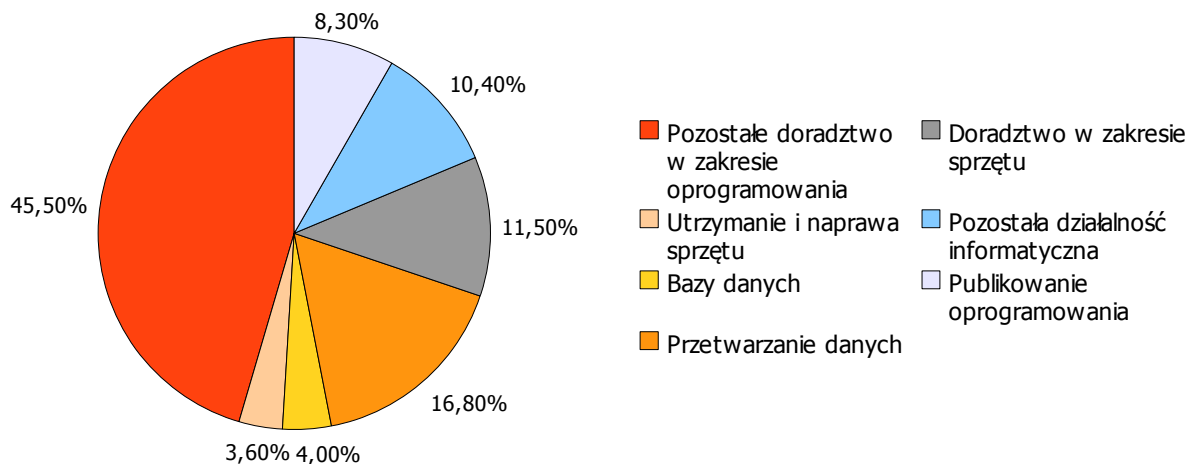
8. Ibidem.

9. *Sektor informatyczny w Polsce*, Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, 2009.

10. A. Jadczyk, A. Maciejewski, *op. cit.*

11. *Poland Information Technology Report*, Business Monitor International, 2010.

:: Rysunek 3. Segment oprogramowania i usług w I-III kw. 2009 r. (wartość sprzedaży)

Źródło: Effect/GUS za *Polish IT Sector Report*, Internet Securities, April 2010.

Potencjał rynku pracy

Studenci i absolwenci

Według stanu na koniec listopada 2008 r. kierunki informatyczne studiowało 87,8 tys. osób. Osoby te stanowiły ponad 4,5% wszystkich studentów w Polsce. Najwięcej studentów tych kierunków było w województwie mazowieckim (15 500 tys.) oraz w województwie łódzkim (11 700 tys.). Procentowo stanowili oni najczęściej w województwach łódzkim (7,96%), lubuskim (6,19%) i dolnośląskim (5,49%); najmniej z kolei w województwach kujawsko-pomorskim (1,9%), świętokrzyskim (2,75%), wielkopolskim i lubelskim (odpowiednio 3,01% i 3,02%).¹²

Według stanu na ten sam dzień studia informatyczne ukończyło ponad 15 000 tys. osób. Najwięcej w województwach łódzkim (2 600 tys.), mazowieckim i śląskim (po 2 000). Spośród wszystkich absolwentów w danych województwach, kończący kierunki informatyczne

największy odsetek stanowili w województwach łódzkim (8,8%), podkarpackim (5,3%) i lubuskim (5,1%). Najmniejszy ich udział był w województwach świętokrzyskim (1,3%) i kujawsko-pomorskim (1,4%).¹³

Płace w sektorze informatycznym

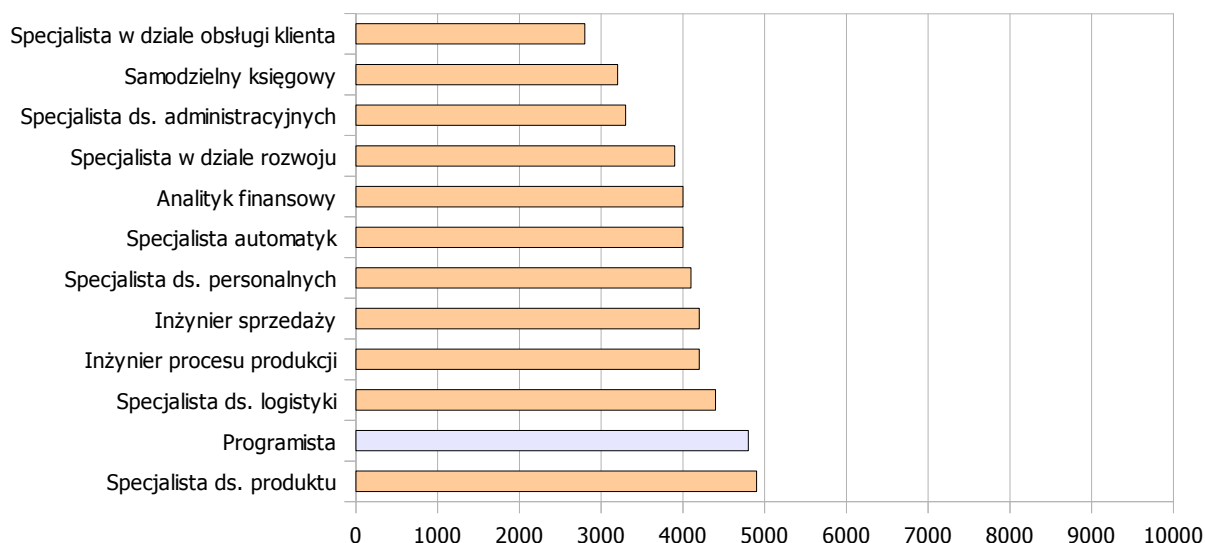
Analiza płac na stanowiskach specjalistów w różnych branżach pokazuje, że informatycy są jedną z najlepiej zarabiających grup zawodowych. Biorąc pod uwagę medianę płac programistów, znaleźli się oni w 2010 r. na drugiej pozycji, za specjalistami ds. produktu (rok wcześniej byli na pierwszym miejscu).¹⁴

Badanie z początku 2010 r. pokazuje podobne zróżnicowanie płac w sektorze informatycznym jak w roku poprzednim. W stosunku do 2009 r. o 250 PLN wzrosła mediana wynagrodzenia serwisantów komputerowych (którzy zarabiają najmniej). O ponad 1 100 PLN więcej w odniesieniu do roku ubiegłego wynosi mediana płac dyrektorów działów IT.

12. Główny Urząd Statystyczny, 2009.

13. Ibidem.

14. *Ogólnobranżowy Raport Płacowy Wiosna 2010*, Advisory Group TEST HR, 2010.

:: Rysunek 4. Mediana wynagrodzeń specjalistów w różnych branżach

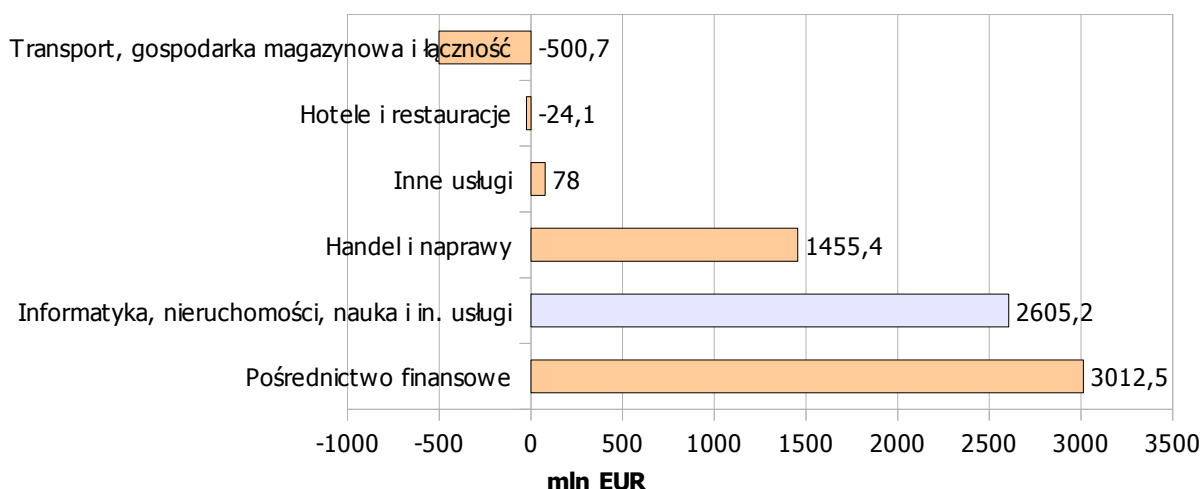
Źródło: *Ogólnobranżowy Raport Płacowy Wiosna 2010*, Advisory Group TEST HR, 2010.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w IT w Polsce

W 2008 r. napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) do Polski wyniósł ok. 10 mld EUR. Ponad 66% tej kwoty dotyczyło sektora usług. Inwestycje w branżę informatyczną stanowiły 115 mln EUR a ich skumulowana wartość wyniosła 500 mln EUR. Z kolei dochody

osiągnięte przez zagranicznych inwestorów zaangażowanych w tę branżę osiągnęły w tym samym roku 149 mln EUR.¹⁵

Według danych fDiMarkets.com, w Polsce od 2003 r. zanotowano 122 otwarte i ogłoszone projekty typu greenfield w sektorze IT. Ogółem ich wartość wyniosła ponad 2,1 mld USD i w ich efekcie planowane jest utworzenie blisko 15 000 nowych miejsc pracy.¹⁶

:: Rysunek 5. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych w sektorze usług do Polski w 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2008 roku*, Narodowy Bank Polski, styczeń 2010.

15. *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2008 roku*, Narodowy Bank Polski, styczeń 2010

16. fDiMarkets.com, 2010.

Wsparcie

Pomoc rządowa

Głównie wspieranymi sektorami są: motoryzacyjny, lotniczy, IT i elektroniczny, BPO

i R&D. Pomoc jest otrzymywana na podstawie minimalnej liczby utworzonych nowych miejsc pracy lub wielkości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

Wspierany sektor	Minimalna liczba miejsc pracy	i	Minimalna wartość inwestycji	Maksymalna wielkość pomocy
Wsparcie na tworzenie nowych miejsc pracy				
motoryzacyjny, lotniczy, biotechnologia, IT i elektroniczny	250		40 mln PLN	od 3 200 PLN do 18 700 PLN na jedno miejsce pracy
BPO	250	-		
R&D	35		3 mln PLN	
Inny	500		1 mld PLN	

Wspierany sektor	Minimalna liczba miejsc pracy	i	Minimalna wartość inwestycji	Maksymalna wielkość pomocy
Wsparcie na inwestycje w środki trwałe				
motoryzacyjny, lotniczy, biotechnologiczny, IT i elektroniczny	50		160 mln PLN	1-10% wartości inwestycji
Inny	500		1 mld PLN	

Uwaga: średni kurs 1 € = ok 4.0 PLN (sierpień 2010)

Fundusze z Unii Europejskiej

Polska na lata 2007-2013 ma zagwarantowany olbrzymi dopływ środków unijnych – ponad 67 mld EUR. Przedsiębiorcy mogą ubiegać się o środki z następujących Programów Operacyjnych (PO):

- 5 ogólnokrajowych Programów Operacyjnych:
 - Infrastruktura i Środowisko,
 - Innowacyjna Gospodarka,
 - Kapitał Ludzki,
 - Rozwój Polski Wschodniej,
 - Pomoc Techniczna,
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych,
- Programy Europejskiej Współpracy Regionalnej.

Zwolnienia z podatku od osób prawnych CIT (stopa 19%)

Dostępne w Specjalnych Strefach Ekonomicznych, tj. w wybranych regionach Polski gdzie działalność gospodarcza prowadzona jest w specjalnych warunkach. Zwolnienia z podatku dochodowego wynoszą 30%-50% nakładów inwestycyjnych albo dwuletnich kosztów zatrudniania pracowników w zależności od tego które są wyższe.

Zwolnienia od podatku od nieruchomości

Zwolnienie to zależy od liczby utworzonych nowych miejsc pracy i czy samorząd lokalny stosuje politykę zwolnień podatkowych. Stawki podatku od nieruchomości są ustalane lokalnie, maksymalne stosowane stawki wynoszą PLN 20,51/m² dla budynków PLN 0,77/m² dla ziemi 2% dla zabudowań.